യോഗവാസിഷ്ഠഃ/പ്രകരണമ് 3✓
(ഉത്പത്തിപ്രകരണമ്)/സർഗഃ 034✓

ശ്രീവസിഷ്ഠ ഉവാച .

അഥ രാ+ജ്ഞാം(യ്) യുയുഥ്.സൂനാം ഭടാനാം മന്ത്രിണാ-മപി .
നഭസഃ(ഫ്) പ്രേ+ക്ഷ-കാണാം(ഞ്)ച
ത+ത്രേമാഃ(ഫ്) പ്രോദ-ഗുർഗിരഃ .. 1

ചലഥ്.പദ്മം സര ഇവ വഹ+ദ്വിഹഗ-മേവ ച .
നഭഃ(ശ്) ശൂര-ശിരഃ(ഖ്)കീർണം ഭാതി താര-കിതാ-കൃതി .. 2

പ+ശ്യ ര+ക്ത-പൃഷഥ്.പൂര-സിന്ദൂ-രാരുണ-മാരുതൈഃ .
സാ+ന്ധ്യാ ഇവ വിഭാ+ന്ത്യേതേ മ+ധ്യാ+ഹ്നേ്ഽംബുദ-ഭാനവഃ .. 3

കിമിദം ഭഗവൻ-വ്യോമ പലാല-ഭരിതം സ്ഥിതം.
നേദം പലാലം(വ്)വീരാണാ-മേതേ ശര-ഭരാമ്-ബുദാഃ .. 4

യാവ+ന്തോ ഭുവി സി+ച്യ+ന്തേ രുധിരേ രണ+രേണവഃ .
താവ+ന്ത്യബ്ദ-സഹ+സ്രാണി ഭടാനാ-മാസ്പദം(ൻ) ദിവി .. 5

മാ ഭൈഷ്ട നൈതേ നി+സ്ത്രിംശാ നീലോഥ്.പല-ദല+ത്വിഷഃ .
അമീ വീരാവ-ലോകി+ന്യാ ല+ക്ഷ്മ്യാ നയന-വിഭ്രമാഃ .. 6

വീരാ-ലിങ്ഗന-ലോലാനാം(ൻ) നിതംബേ സുര-യോഷിതാം.
മേഖലാഃ(ശ്) ശിഥിലീ-കർതും പ്രവൃ+ത്തഃ(ഖ്) കുസുമാ-യുധഃ .. 7

ലസദ്.ഭുജ-ലതാ-ലോലാ ര+ക്ത-പ+ല്ലവ-പാണയഃ .
മ+ഞ്ജരീ-മത്ത-നയനാ മ+ധ്വാ-മോദ-സുഗ+ന്ധയഃ .. 8

ഗായ+ന്ത്യോ മധുരാ-ലാപൈർ/ന+ന്ദനോ+ദ്യാന-ദേവതാഃ .
തവാ-ഗമന-മാശ+ങ്ക്യ+പ്രവൃ+ത്താഃ(ഫ്) പരി-നർ-തിതും .. 9

പ്ര+ത്യനീകം ഭിന+ത്ത്യ+ന്തഃ(ഖ്) കുഠാരൈഃ(ഖ്)കഠിനൈ+രിയം.
സേനാ+ഗ്രാ+മ്യേവ വനിതാ ദയിതം(ൻ) ദൃഷ്ടി-ചേഷ്ടിതൈഃ .. 10

ഹാ പിതുർ-മമ ഭ+ല്ലേന ശിരോ+ജ്വലിത-കുണ്ഡലം .
സൂ+ര്യ+സ്യ നികടം(ൻ) നീതം(ങ്)-
കാലേ-നേവാ+ഷ്ടമോ+ഗ്രഹഃ .. 11

ആപാദ-ശൃങ്ഖലാ+പ്രോത+ഭ്രമഥ്.സ്ഥൂലോ-പല+ദ്വയം .
ഭ്രാമയം+ശ്ചി+ത്ര-ദണ്ഡാ+ഖ്യം(ഞ്)-
ച+ക്ര/മൂർധ്വ-ഭുജോ ജവാത്.. 12

യോധോ യമ ഇവാ-ഭാതി യാ+ന്ത്യാ-ദായാതി ദി+ക്തടാത് .
സർവതഃ(സ്) സംഹരൻഥ്.സേനാ-
മേഹി യാമോ യഥാഗതം .. 13

സദ്യശ്-ഛിന്ന-ശിര+ശ്വ+ഭ്ര-മജ്ജഥ്.ക+ങ്ക-കുലാ-കുലാഃ .
കബ+ന്ധാഃ(ഫ്) പരി-നൃ+ത്യ+ന്തി
താലോ+ത്താലാ രണാങ്ഗണേ .. 14

ഗീർവാണ-ഗണ-ഗോഷ്ഠീഷു+പ്രവൃത്താഃ(സ്) സ+ങ്കഥാ മിഥഃ .
കദാ ലോകാ+ന്തരം(ൻ) ധീരാഃ(ഖ്)-
കഥം(യ്)യാ+സ്യ+ന്തികേ കുതഃ.. 15

നി.ഗി.ര+ത്യാ-ഗതാഃ(സ്)സേനാഃ(സ്)+സ്രവ+ന്തീ-രിവ സാഗരഃ .
സമ+ത്സ്യ-മകര+വ്യൂഹാ അഹോ നു വിഷമോ ഭടഃ .. 16

കടേഷു കരിണാം(ങ്) കീർണാ ധാരാ-നാരാ-ചരാ-ജയഃ .
പതിതാ ഇവ സംപൂർണാഃ(ശ്)-
ശൃങ്ഗ-സം(ങ്)ഘേഷു വൃഷ്ടയഃ .. 17

ഹാ കു+ന്തേന ശിരോ നീതം മമേ+ത്യേവ വിവ+ക്ഷതഃ .
ശിരസ്യ്ജീവ-മി+ത്യേവം(ങ്) ഖേ ഖഗേ-നേവ വാശിതം.. 18

യ+ന്ത്ര-പാഷാണ-വർഷേണ യൈഷാ+സ്മാൻ-പരിഷി+ഞ്ചതി .
സേനാനു-ശൃങ്ഖലാ-ജാല-വലനാ+ക്രിയതാം ബലാത് .. 19

വലീ-പലിത-നിർമു+ക്തം പൂർവ-ഭാര്യാപ്-സരാഃ(സ്) സതീ .
അങ്ഗീ-കരോതി ഭർതാരം പരി+ജ്ഞായ രണേ ഹതം .. 20

ആദിവം രചിതാ-കാരാഃ(ഖ്) കു+ന്ത-കാനന-കാ+ന്തയഃ .
വീരാണാം സ്വർഗ-മാരോഢു-മിവ സോപാന-പങ്ക്തയഃ .. 21

കാ+ന്ത-കാ+ഞ്ചന-കാന്താങ്ഗേ ഭട+സ്യോ-രസി കാമിനീ .
ദൃഷ്ടാ ദേവ-പുര+സ്ത്രീയം ഭർതു-ര+ന്വേഷണാ+ന്വിതാ .. 22

ഹാ ഹതം സൈ+ന്യ-മ+സ്മാകം ഭടൈ്രു+ദ്ധത-മുഷ്ടിഭിഃ .
മഹാ+പ്രലയ-ക+ല്ലോ+ലൈഃ(സ്)
സുര-ശൈല+സ്ഥലം(യ്) യഥാ .. 23

യു+ധ്യ+ധ്വ-മ-ഗ്രതോ മൂഢാ നയ-താർധ-മൃതാ+ന്നരാൻ .
നിജാൻ-പാദ+പ്രഹാരേണ മൈതാ+ന്ദാര-യതാ-ധമാഃ .. 24

ധ+മ്മി+ല്ല-വലനാ+വ്യഗ്രേ ഘനോഥ്.കണ്ഠ്യേപ്.സരോ-ഗണേ .
ഭടോ ദി+വ്യ-ശരീരേണ പാർ+ശ്വ+പ്രാപ്തോ നിരീ+ക്ഷ്യതാം .. 25

ഫു+ല്ല-ഹേമാര-വി+ന്ദാസു+ച്ഛായാ-ശീത-ജലാ-നിലൈഃ .
സ്വർഗ-ന+ദ്യാസ്-തടീ+ഷ്വേനം(ൻ)ദൂരാ-യാതം(വ്) വിനോദയ .. 26

വിവിധാ-യുധ-സംഘ+ട്ട-ഖ+ണ്ഡിതോ+ഗ്രാ+സ്ഥി-കോടയഃ .
ഖേ കവ+ന്ത്യഃ(ഖ്)കണഥ്.കാരൈഃ(ഫ്)-
പ്രസൃതാസ്-താരകാ ഇവ .. 27

വ്യോമ്നി ജീവ-നദീ-വാഹേ വഹഥ്.സായക-വാരിണി .
ച+ക്രാ-വർതിനി ഗ+ച്ഛ+ന്തി ഗിരയോ്+പ്യണു-പങ്കതാം.. 28

ഭ്രമദ്.ഭിർ.ഗ്രഹ-മാർഗേഷു ശിരോഭിർ/വീരഭൂ-ഭൃതാം.
ആയുധാംശു-ലതാ-നാല.ല+ഗ്നാസി-ദല-ക+ണ്ടകൈഃ .. 29

കേതു-പട്ടം.മൃണാ-ലാങ്ഗ ദലൈർ.ലബ്ധ-ശിലീ-മുഖൈഃ .
വഹ+ദ്വാത-ചലഥ്.പദ്മം(ൻ) നഭഃ(ഫ്) പദ്മ-സരഃ(ഖ്) കൃതം.. 30

മൃത-മാതങ്ഗ-സം(ങ്)ഘാതേ ഗിരാ-വിവ പിപീ-ലികാഃ .
ഭീരവഃ(ഫ്)പരി-ലീയ+ന്തേ+
സ്ത്രിയഃ(ഫ്)പും(വ്)വ+ക്ഷസീവ ച .. 31

അപൂർ-വോ+ത്തമ-സൗ+ന്ദ+ര്യ-കാന്ത-സംഗമ-ശംസിനഃ .
വാ+ന്തി വി+ദ്യാ-ധര+സ്ത്രീണാ-മല-കോ+ല്ലാ-സിനോ്നിലാഃ .. 32

ഛ+ത്രേഷൂ+ഡ്ഡീയ-മാനേഷു+സ്ഥിതേഷു+വ്യോമ്നി ച+ന്ദ്രതാ .
ഇ+ന്ദുനേവ യശോ-മൂർ+ത്യാ കൃതാ ശു+ഭ്രാത-പ+ത്രതാ .. 33

ഭടോ മരണ-മൂർ+ച്ഛാ+ന്തേ നിമേ-ഷേണാ-മരം(വ്) വപുഃ .
സ്വകർമ-ശി+ല്പി-രചിതം പ്രാപ്തഃ(സ്) സ്വപ്ന-പുരം(യ്) യഥാ .. 34

ശൂല-ശ+(ക്തി-അർഷ്ടി)-ച+ക്രാണാം(വ്)-
വൃ+ഷ്ടയോ മു+ക്ത-തുഷ്ടയഃ .
വ്യോമാബ്ധൗ മ+ത്സ്യ-മകര-
സംകുലാ-വയവാഃ(സ്)സ്ഥിതാഃ .. 35

ശരോഥ്.കൃ+ത്ത-സിത+ച്ഛത്ര കല-ഹംസൈർ.നഭഃ(സ്)സ്ഥലം .
ഭാതി സ+ഞ്ചിത-പൂർണേ+ന്ദു-ബിംബ-ലക്-ഷൈ-രിവാ-വൃതം.. 36

ക്രിയതേ ഗഗനോ+ഡ്ഡീനൈ+ശ്ചാമരൈ+ശ്ചാരു+ഘർ.ഘരൈഃ .
വാതാവ-ധൂത-സംരോധ-തരങ്ഗ-നികര+ദ്യുതിഃ .. 37

ദൃ+ശ്യ+ന്തേ ഹേതി-ദലിതാശ്-ഛ+ത്ര-ചാമര-കേതവഃ .
ആകാശ+ക്ഷേ+ത്ര-വി+ക്ഷിപ്താ യശഃ(ശ്)ശാലി-ലതാ ഇവ .. 38

വഹദ്.ഭിർ+വ്യോമ്നി സ+ക്ഷേമ പ+ശ്യ നീതാ+ക്ഷയം ശരൈ .
ശക്തി-വൃഷ്ടി-രുപാ-യാന്തീ സ+സ്യ+ശ്രീഃ(ശ്) ശലഭൈ-രിവ .. 39

ഏഷാ+പ്രസൃത-ദോർ-ദ+ണ്ഡ-ഭട-ഖഡ്ഗ+ച്ഛടാഥ്.കൃതിഃ .
കഠിനാഥ്.ക+ങ്കടാ+ജ്ജാതാ
മൃ+ത്യോ-രേവോ+ഗ്ര ഹും(ങ്)കൃതിഃ .. 40

ഹേതി-കല്പാ-നില+ക്ഷു+ണ്ണാ ദ+ന്ത-നിർ+ഝര-വാരയഃ .
ജനതാ+ക്ഷയ-കാലേ്+സ്മിൻ-ഭ+ഗ്നാ നാഗാ നഗാ ഇവ .. 41

സച+ക്ര-നാഥ-സൂതാ+ശ്വം(വ്)വ്യൂഢം ര+ക്ത-മഹാ-ഹൃദേ .
ഹാഹാഭി-ഭൂത-ഗതികം(ഞ്) ചേഷ്ടതേ രഥ-പ+ത്തനം .. 42

കര-ക+ങ്കട-കു+ട്യ+ങ്ക-ഖഡ്ഗ-സംഘട്ട-ടാ+ങ്കൃതൈഃ .
കാല-രാ+ത്ര്യാ+പ്രനൃ+ത്യ+ന്ത്യാ രണ-വീണേവ വാ+ദ്യതേ .. 43

നരേഭ-ഖര-വാജി+ഭ്യോ യേ+ച്യുതാ ര+ക്ത-നിർ+ഝരാഃ .
പശ്യ തദ്.ബി+ന്ദു.സി+ക്തേന വായുനാ-രുണിതാ ദിശഃ .. 44

ശസ്.ത്രാംശു-ജലദേ+വ്യോമ്നി കാലീ-ചികുര-മേചകേ .
ശര-കോരക-ഭാര+സ്രങ്-മേഘേ വി+ദ്യു-ദിവോ-ദിതാ .. 45

അന+ന്ത-ര+ക്ത സംസ+ക്ത-സ+ന്നാ-വനി-തലാ-യുധൈഃ .
ഭുവനം ഭാ+ത്യഭി+ജ്വാല-മഗ്നിലോക ഇവാ-കുലം.. 46

ഭുശു+ണ്ഡീ-ശ+ക്തി-ശൂലാസി/മുസല+പ്രാസ-വൃഷ്ടയഃ .
അ+ന്യോ+ന്യ+ച്ഛേദ-ഭേദാഭ്യാം(ങ്) കര+പ്ര.കരതോ്പതൻ .. 47

അ+ക്ഷോ-ഭൈക+പ്രഹരണാ+ദ്യാതു-ധാ+ന്യോ്+ന്യ-ചേഷ്ടിതം .
സംരംഭാ-വേ+ക്ഷണ+പ്രജ്ഞം രണം സ്വപ്ന-മിവ സ്ഥിതം .. 48

അന+ന്യ-ശബ്ദാ-വിരത-ഹതാ-ഹതി-രണ+ജ്ഝണൈഃ .
ഗായതീവ+ക്ഷത+ക്ഷോഭ-മുദിതോ രണഭൈ-രവഃ .. 49

അ+ന്യോ+ന്യ-രണ-ഹേ+ത്യുഗ്ര-ചൂർണ-പൂർണോ രണാർ.ണവഃ .
വാലുകാ-മയ ഏവാ-ഭൂ+ച്ഛിന്ന+ച്ഛ+ത്ര-തരങ്ഗകഃ .. 50

സരഭ-സരസ-വ+ദ്വിസാരി-തൂര്യ+
പ്രതി-രവ-പൂരിത-ലോക-പാല-ലോകഃ .
രണ-ഗിരി-രയ-മു+ഗ്ര-പ+ക്ഷ-ദ+ക്ഷ+
പ്രതി-സ്യതി-വ്യ+ത്ത ഇവാംബരേ യുഗാ+ന്തേ .. 51

ഹാ ഹാ ധിക്.പ്രവികട-ക+ങ്ക-ടാന-നോ+ദ്യഥ്-
പ്രോ+ഡ്ഡീന+പ്രകട-തഡി+ച്ഛടാ+പ്രതപ്താഃ .
ക്രേ+ങ്കാര+സ്ഫുരിത-ഗുണേ-രിതാ രണ+ന്തോ
നാരാചാഃ(ശ്)ശിഖരി-ശിലാ-ഗണം(വ്) വഹ+ന്തി .. 52 .

ഛരി+ന്നേ+ച്ഛാ+ച്ഛ-മിതി-ന യാവദങ്ഗ-ഭങ്ഗം
കുർവ+ന്തോ+ജ്വല-ദനലോ+ജ്ജ്വലാഃ(ഫ്) പൃഷഥ്.കാഃ .
താവദ്-ദ്രാഗ്-ദ്രുത-മിത ഏഹി മി+ത്ര യാമോ
യാമോ്യയം പ്രവഹതി വാസര+ശ്ചതുർഥഃ .. 53

ഇ+ത്യാർഷേ+ശ്രീവാസിഷ്ഠ-മഹാ-രാമായണേ വാല്മീകീയേ ഉഥ്-
പ+ത്തി+പ്രകരണേ ലീലോ-പാ+ഖ്യാനേ രണ+പ്രേ+ക്ഷക-ജനോ+ക്തി-
വർണനം(ൻ)നാമ
ചതുസ്-ത്രിംശഃ(സ്) സർഗഃ .. 34 ..
ഓം
****
CHECKED BY GURU P.R.IYER
15.9.2023